SỐ 981 NĂM THỨ MƯỜI | MỖI SỐ 4 XU | 丙子年 五月十九日 | NGÀY THỨ BA 7 JUILLET 1936

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	4$00	8$00
Sáu tháng	2.50	4.50
Ba tháng	1.50	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương lượng trước.

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

TIẾNG-DÂN
La Voix du Peuple
聲 民

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ : thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
Số 123, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói : số 63
Giây thép : TIENGDAN HUE

Cái sướng riêng không phải là hạnh phúc chung.

CÒN PHẢI TIẾN LÊN NHIỀU NỮA

(Khoa học còn là hạnh phúc của số ít)

«Khoa-học vạn-năng» tiếng ấy ngày nay đã nhiều người ca-tụng, vì những trận chiến-thắng với tạo-vật, như công việc sử điền, dùng quang, cỡi máy, thu sấm, v. v... các nhà đại phát-minh, đại sáng-tạo trong làng khoa-học, giúp ích trên đường tấn-hóa của loài người rất nhiều, không ai chối cãi được.

Tuy vậy, so với lịch-sử đi vãng thì trên đường tấn-hóa, nhờ khoa-học mà bước tới rất dài, nhứt là từ thế-kỷ 19 lại đây. Song nói chung cả nhân-loại thì hiện ngày nay được hưởng cái hạnh-phúc khoa-học còn là một số ít.

Tàu thủy, tàu hỏa, xe điện, máy bay, ngang dọc khắp cả trời biển, mà biết bao nhiêu người chưa ra ngoài cổng làng!

Máy in hoạt bản, sách báo xuất-hiện như bươm bay, mà biết bao nhiêu người hiện đương mang cái nạn mù chữ!

Lầu cao cửa lớn ở không hết, quần áo mốt kia mốt nọ chất đầy rương, tiệc tùng hằng ngày không kể xiết, ấy là cái thú của nhà giàu sang; mà biết bao kẻ lều tranh trống trên lủng dưới, tấm vải rách che không kín thân, đến cơm hằng ngày cũng khi no, khi thiếu!

Kể sơ vài chứng, đã thấy công-đức khoa-học chưa phổ-cập; mà muốn cho phổ-cập, cần phải bước tới nhiều nữa, chưa lấy hiện-trạng ngày nay làm mãn-túc được.

Nói trừu-tượng hơi dài, xin chứng vào thực sự:

Mã-hồng-Quí chủ-tỉnh Ninh-Hạ nước Tàu, có ái-cơ Trâu-nữ-sĩ, Mã rất yêu chuộng, nàng muốn gì được nấy. Nay nàng ở Ninh-Hạ là xứ rừng rậm đất cỗi, đường sá chưa giao-thông, những vật ăn uống thường ngày khó khan, nàng không chịu được, mất vẻ thơ thích.

Nàng trước ở Thượng-hải rất ưa xơi các thứ trái cây có danh trên thế-giới, như quít Hoa-kỳ, chuối Kim-sơn, lệ-chi Quảng-đông, cam Xiêm v. v..., mà ở xứ Ninh-Hạ làm gì có thứ ấy, nên nàng cứ thít tha so-ước, sớm chiều ngồi siếc mải.

Muốn được thỏa lòng người yêu của mình, Mã mới đánh điện sang một nhà hàng lớn ở Thượng-hải, mua thứ trái cây nói trên đến mấy thùng rồi gởi theo tàu bay «Âu-Á hàng không» chở sang Ninh-Hạ; chưa kể giá hàng trái đó, chỉ kể tiền chở một chuyến đã trên 600 đồng!

Nữ sĩ được cái hạnh-phúc «xơi quả tươi» ấy, trả lời cho Mã bằng một nụ cười rất tươi đẹp...

«Một ngựa bụi hồng cười ngất ngưởng,
«Ai hay trái vải đến Trang an».
(一騎紅塵妃子笑,無人知是荔枝來)

Câu thi của người đời Đường tả chuyện Dương-quí Phi ăn trái lệ chi tươi, khó nhọc là dường nào, mà ngày nay mấy nhà quí-phái lại được hưởng cái thú nhà đế vương ngày xưa. Được thường hưởng cái đó, rõ là nhờ công khoa học. Song thử hỏi phần đông loài người ngày nay, trừ phái giàu sang ra, có ai được hưởng cái phúc «ăn» ấy đâu!

Cái đã đến thiệt đáng mừng, mà những cái chưa đến, phần đông còn ao ước. Vậy nói «khoa-học vạn-năng» là khi nào toàn loài người đều được hưởng thứ kết quả tốt của nó kia, chớ như ngày nay còn là vật dùng riêng của số ít kẻ giàu sang, thì chúng ta chưa thể công nhận tiếng «vạn-năng» đó, mà còn chỗ bất-mãn là lối dùng khoa-học để chế-tạo cơ khí giết người theo kiểu tối tân.

Khoa-học tiến lên đi! Ước gì cứ tiến về một thiện.

KHỈ ƯU-SANH

Ông Léon Blum
Thủ tướng Nội-các Bình-dân Pháp

5 nữ chánh-trị-phạm đã được tha

Năm nữ chánh trị phạm giam tại Hanoi, vừa rồi ngày 23-6 đã được quan Toàn quyền ký nghị định ân xá, và đã ra khỏi lao:

Nguyễn thị Nga, Nguyễn thị Hiếu, Trần thị Phúc, Bùi thị Tiên và Nguyễn thị Thanh.

Lại cũng ngày 23 Juin, 17 người bị bắt từ năm ngoái và năm nay ở Savannakhet (Lào) giam mấy lúc, đều được tha ra cả.

CHUYỆN ĐỜI

Tiếng kêu đoàn muỗi

Một chuyện lạ là ta thường nghe những ai ngủ không mùng phàn nàn cho cái nỗi khổ nghe muỗi vì vo ve bên tai mà không thể nhắm mắt được. Chúng vo chỗ nầy, vo chỗ khác, rồi chúng đập bên tai nầy, chúng đập bên tai khác mà mỗi lần chúng cứ phàn nàn:

— Tức cho bầy muỗi, nó cứ nhè một bên lỗ tai mà kêu mãi!

Đó cũng vì cái tiếng muỗi kêu là khó chịu, khó chịu hơn là nó cứ thọt tình đốt chỗ nào thì ngậm câm mà đốt.

Nhưng sự thực có phải vậy đâu. Thứ muỗi nó có thiết gì kêu, chẳng qua trời sinh ra nó hễ bay thì nghe tiếng, nên không thể không kêu được và nó bay chỗ nào thì kêu chỗ nấy, chứ có biết đâu chỗ tai ta mà lựa. Chỉ vì nó kêu nhỏ nên ta không nghe, chỉ khi nào nó bay gần tai ta, ta mới nghe, rồi nhân đó ta mới nói rằng nó lựa chỗ tai ta mà kêu! Thật ra nếu biết vậy, nó cũng muốn lánh xa lỗ tai ta lắm, vì ta không biết nó, mà nó mới có thể tự do hoành hành hơn nhiều.

Nhưng có phải chỉ một thứ muỗi đâu, ở đời bao nhiêu cái ta nghe, ta thấy, ta hay than trách rằng sao những chuyện ấy mà cứ phô diễn ở trước tai mắt ta, cho ngờ đâu ở đời vô số những tấn tuồng như vậy xảy ra ở ngoài sự nghe thấy của chúng ta, mà những chuyện ta nghe, ta thấy đó chỉ trong muôn một.

Cái tâm lý phiền trách cho muỗi sao nó kêu bên tai, mà lời nói đó, tức là cái tâm lý chung của những người trên mỗi khi tiếng kêu vang của người dưới quyền thấu đến tai họ. Họ kêu vì bị bọn cường hào bóng hiếp, bọn nha lại sách nhiễu, họ kêu về trăm chuyện làm quyền, sưu công, thế mà mỗi khi quan trên nghe tới thì cứ bảo rằng sao «dân hay sanh sự»! là mỗi năm đến kỳ thuế thì tưởng như là đến cái nạn phá thân sách nhiễu của đám làng, mà kẻ làm anh dân nghèo chịu nỗi cái ách ấy, kêu đến quan trên, quan trên cũng cứ tưởng dân là dân mỗi mỗi đều đem đến làm rầy tai quan phụ mẫu!

Nhưng cái sự thiệt thì khác biết bao nhiêu! Trong một số bao nhiêu tên dân bị cái ác nghiệt, mới có một tên giám hó hé kêu oan mà quan biết chăng là chỉ biết có mấy tên nầy, còn trong đám vô số tên dân chịu khổ không biết nói kia, quan đâu có biết!

Lãnh Lây

Công của tù chính trị ở các nhà lao

Sau mấy năm lộn xộn, nhà nước đem chính trị phạm ra làm các đồn trong các tỉnh hạt, khắp hết thảy những chỗ hiểm yếu. Hiện trong hạt Nghệ-an, chỉ trong vòng mấy năm nay đã có 13 cái đồn, do tay chính trị phạm làm ra.

Đồn ấy theo kiểu nhà tân thời mà vật liệu thì từ hòn đá tới cây gỗ đều do phạm nhân lên rừng khiêng vác về làm cả; nhà nước chỉ mất tiền mua ciment và gạo thôi. Hiện những đồn đã làm xong là

Cửa Lò (thuộc huyện Nghi lộc), Cửa Rào, Cát ngạn, Chợ Rạng, Thanh quả, Yên lịnh (huyện Thanh chương), Đô lương, Kim nhan, Triều dương (thuộc phủ Anh sơn), Phủ qui, Cửa Rào (thuộc phủ Qui châu), Nam kim (thuộc huyện Nam đàn). Tại lao Vinh thường ngày ở nhà giấy, sổ sách cũng có tù chính trị làm.

Đó là chưa kể đến các việc đắp đường sá, cũng ở Lao bảo, Banmé-thuột phạm nhân cũng làm được lắm công việc, nào việc phá núi, đắp đường!

Những công trình đó sau nầy có ai biết công cho bọn tù!

Dân nguyện

Ruộng tư lại bị sung công rất oan

Vụ kiện đã 5 năm mà chưa xong

DÉPOT LÉGAL •INDOCHINE• Nº 17787

Vụ nầy là vụ ruộng muối ở làng Phú-thọ (Khánh-hòa), T.D trước có đăng. Nay được bài lại cáo dưới này nói có căn cứ, đăng y nguyên văn, cũng cho nhà đương cuộc xem xét. T. T. S.

Chuyện nầy đã đăng T. D. số 676, 721 và 893, đại ý viện cớ cho là phần đa số dân làng Phú-thọ, phủ Ninh-hòa, đồng thuận lấy một phần ruộng của Nguyễn-phát-Cường sung vào công, hoặc lấy hết cũng nên. Chuyện đã kiện lên quan trên trải 5 năm mà chưa hết liễu.

Theo dư luận miền ấy, ký giả thấy ở trong có chỗ mâu thuẫn, xin bày tỏ như dưới:

a) Về triều Thành-Thái, Nguyễn-Y, chức sắc làng Phú-thọ (nay đã chết) xin đất bồi ấy vỡ ruộng muối, không có sẵn tiền, điều đình với mẹ Cường giúp bạc để cùng Cường khai vỡ, thành ruộng được 3 sở cộng là 183 đám, ước 4 mẫu. Ruộng làm có muối song xin bán không được, phải tạm đình lo tiền tu bổ. Trong vài năm tạm đình thì mẹ Cường chết. Cường ở tha thôn, Y sanh tâm làm tờ nhượng giao Trần-Đình một sở ruộng là 105 đám trong 3 sở nói trên. Khi Cường biết phát đơn kiện Y, vì ruộng ấy do mẹ con Cường xuất tiền làm thành. Quan trên đòi hào lý làng Phú-thọ và Y xét. Đồng thời làng khai rõ nguyên nhân như lời Cường đã nói. Quan xử rằng nếu Y không có bạc hoàn lại thì giao giấy ruộng lại cho Cường là người có quyền sở hữu trên 3 sở ruộng kia. Y liền chịu làm tờ giao Cường những giấy ruộng trước có quan.

b) Như trên đã nói thì Cường là chủ 3 sở ruộng trên. Song khi Cường nhận giấy tờ rồi về nhà Lê-Bá ở làng Phú thọ mà tạm trú một đêm, rồi bị mất trộm những giấy đã nhận của Y. Cường có bằng làng sở tại lập vì bằng chứng thiệt bị mất trộm cả giấy ruộng mà Y đã giao lại tại quan. Tờ vì bằng nay hiện còn nơi tay Cường. Vì nghi có không đủ sức không sao tu đơn lại được; thừa nhịp ấy, Y nhóm làng nói rằng: 3 sở ruộng của Cường đều tọa lạc vào công thổ trị của làng, không được trưng tư, và Y mưu trích sở ruộng 106 đám cho Trần-Đình mướn làm mãn đời sẽ giao lại cho làng sung công, còn 2 sở kia thì Cường phải giữ canh tác mà phải nộp cho làng một số tiền là 20$00 để nhập vào công bản.

Nói cho đúng, như ruộng tư tọa lạc vào đất công thì sao xử thế ấy? Chỉ vì giấy ruộng mất, hoàn cảnh có quả, Cường bị đè mà buộc làm tai nghe theo.

c) Đến năm 1926, Thương chánh cho mở rộng ruộng muối, thì Trương-Nguyên ở làng Đông-hải, có xin đất công thổ trị kề ruộng Cường mà vỡ ruộng rồi được trưng tư. Cường thấy vậy cũng xin trưng tư ruộng mình, thì làng không cho. Ấy đó, không phải mâu thuẫn là gì? Cái nét so le kia khiến Cường có đơn kêu đến quan trên. Khi quan xét vụ ấy thì bọn hào lý và đồng dân làng Phú-thọ, trái lại, ưng thuận cho Cường trưng tư mà buộc Cường phải chịu một điều trong hai điều như dưới:

1°) Phải nộp 150$00 cho làng sinh lợi;

2°) Hoặc để hai đôi ruộng gồm 35 đám làm muối được và đìa chứa nước mặn tọa lạc dọc theo đường thẩy triều của 2 sở ruộng Cường. Đồng dân và lý hào đều đứng tờ ưng thuận hai điều buộc trên, chờ quan trên xử lẽ nào cũng được (1). Dầu sao mặc lòng, Cường không chối cãi gì, miễn là xin trưng tư được là xong.

Năm 1934 quan Phủ đến làng xử rằng Cường phải trả 150$00 cho làng rồi được trưng tư ruộng ấy. Lúc bấy giờ trong bọn hào lý và dân làng ấy đã ký tờ ưng thuận trước kia, nay lại chia làm 2 phái tương phản nhau rất kịch liệt:

Một phái do Lê-Tùng đứng trước nhận lời quan xử lấy 150$00 và cho Cường trưng tư. Phái thứ nhì có hai Đại-hào-mục đương niên làng ấy là Nguyễn-xuân-Quang và Nguyễn-Hòa chủ trương để lấy ruộng Cường sung vào công.

Năm 1935, Bộ sức hỏi đồng dân làng Phú-thọ, ai muốn lấy bạc hoặc ruộng thì lập tờ đồng ưng để Bộ xét. Khi ấy hai phe đều có dân đứng cả. Số dân đứng chịu nhận bạc là 47 người, còn 62 người đứng về sự lấy 1 sở ruộng là 168 đám, ước 1 mẫu 5 sào, chớ không chịu nhận 2 đôi ruộng nói trước kia. Vụ nầy nghe 2 ông Quang và Hòa lo vận động với dân gắt. Tiếp theo quan Phủ hỏi Cường nếu muốn giao ruộng thì làm tờ tự thuận cho luôn. Cường không chịu và khai rõ sự oan ức rằng hiện nay sở ruộng Trần-Đình mướn làm là chính ruộng của Cường, mà bị làng nuốt tươi vào công. Nghe quan trên còn sức rõ việc ruộng Trần-Đình nầy nữa.

Ngày 23 tháng 4 ta, thừa tờ Bộ sức về, quan Phủ đến làng dạy rằng Bộ xét cho làng được lấy 2 đôi ruộng xin trước kia mà sung công. Bọn dân khi nghe quan dạy chỉ ngó mặt nhau và bấm rằng nếu 2 ông Quang và Hòa đứng thì chúng sẽ đứng sau. Trái lại, hai ông chủ trương phái ấy không nghe, nên lời Bộ xử trên chưa gọi là dứt tụng được.

Nói cho rõ, phàm công thổ trị hoặc công thổ chân của làng Phú-thọ, đều có đơn trưng giới hạn rõ rệt, sao lại có kẻ được trưng tư, còn bọn dân đen cùng một làng chỉ khai vỡ thành thổ làm ăn xưa nay mà không có mảnh giấy gì làm bằng cả? Vậy đất của bọn nghèo sau nầy sẽ không tránh khỏi cái nạn «sung công» như ruộng Cường nói trên, mong nhà đương cuộc ghé mắt. Bổ chuyện

Ông Herriot
Viện-trưởng Hạ-nghị-viện Pháp

Nạn ô-tô ghê gớm!

Vì tranh nhau, mang gần 40 hành khách xuống sông! 10 người chết!

Tin nầy số T. D. vừa rồi đã đăng đại lược. Nay thuật rõ:

Tai nạn xảy ra đó, cũng vì theo thói thường các chủ tài xế tranh dành nhau chạy trước.

Chuyến nầy, hai xe của hai nhà vận tải ở Vinh là Nguyễn-văn-Ngạch và Nguyễn-công-Mậu. Ngày ấy (1 Juillet), thấy xe Nguyễn-công-Mậu chạy trước, tài xế xe Nguyễn-văn-Ngạch cố ruợt theo. Đến Bến-thủy, thấy xe Ng.-công-Mậu đã từ từ sắp xuống phà — lúc ấy chiếc phà vừa sắp ghé bến. Xe Ng.-văn-Ngạch cố eo xe kia, chạy xuống phà trước. Lúc ấy phà vừa ghé bến thì xe chạy liền lên, mang theo cả hành khách, xuống phà mà xe chạy mạnh quá, hãm không lại, nên chạy qua phà, tốc thẳng xuống sông! Một số ít hành khách ngồi ghế trước nhảy ra được, còn bao nhiêu theo ô-tô xuống sông cả. Sau mấy phút thì mấy người lên được, trong có ông Đậu-Hà, biện-trưởng trường Yên-thành, bị thương ở trán và đã uống mấy miếng nước. Ông Hà vất mất cái cặp sách. Còn ông Thái-Tuyên giáo học phủ Đức Thọ cũng đi chuyến ấy, may khỏi hề gì.

Thảm nhất là ba mẹ con (một mẹ và hai con gái) bà Võ-văn-Hinh quê ở huyện Can-lộc ra thăm chồng làm thừa phái ở huyện Nghi-lộc, ôm nhau chết ở trong xe. Nghe đâu xe chở tất cả 36 hành khách, mà chết mất chừng trên 10 người!

Hiện chiếc xe kia ở dưới nước đã kéo lên và tên tài xế đã bị bắt tống lao. P.-V.

VIỆC THẾ GIỚI

TRUNG-HOA

Âm mưu giết Tổng triết Nguyễn

Bảo bình, 29-6. — Cảnh binh mới khám phá được một cuộc âm mưu định hại Tổng-triết-Nguyễn Hội trưởng hội đồng chính trị Hồ bắc và Sát sép nhĩ. Hai người Trung hoa và 3 người Nhật bị bắt.

Trung hoa ký mật ước với Đức

Đông-kinh, 29-6 — Trung hoa mới ký mật ước với Đức, nhận bán cho Đức tungstène lạc và các nguyên chất khác. Đức nhận cho Trung hoa vay 100 triệu hoa viên để mua các thứ khí giới vận chuyển các máy bằng điện khí.

Về việc hai chiếc tàu Nhật bị tịch biên

Thiên-tân, 29-5. — Vì hai chiếc tàu Nhật buôn hàng lậu bị viên chức sở Thương chánh Trung hoa bắn rồi tịch biên, nên bộ hải quân Nhật có cử chiếc chiến hạm «Kinh» đến canh phòng ở ngoài bể. Người ta nói rằng Nhật cho chiếc tàu chiến ấy đóng ở trong hải phận Trung hoa là một cách dọa nạt Trung hoa không được hoạt động về việc trừ bọn buôn hàng lậu nữa.

Ông Hilliard giám đốc sở Thương chánh Trung hoa đã gởi thơ cho Nhật tỏ ý tiếc về việc một chiếc tàu canh bờ bể Trung hoa bắn vào chiếc tàu Nhật «Ta a Maru». Theo bức thơ ấy thì từ giờ về sau trước khi bắn, lính Trung hoa phải báo hiệu trước đã.

Mông cổ không rời hẳn Trung hoa

Bắc-kinh 30-6 — Đại biểu ông hoàng Teh cải chính tin Mông cổ tự trị, mà nói Mông cổ muốn liên lạc với Trung hoa, và lập ra cơ quan quân bị như thế kia là cốt để đối phó với chủ nghĩa cộng sản.

Việc lôi thôi ở miền cương giới Nga Mãn

Hsingking, 29-6. — Theo tin của hãng Domei, hai toán kỵ binh Nga trên sông Nga tràn sang hạt Mãn châu hôm 28-6 và bắt mất 4 tên lính Nhật canh gác ở biên thùy.

Chính phủ Mãn châu và đội quân Quan đông đã gởi thơ phản đối với các quan chức Nga và đòi tha ngay các tù binh.

Đông-kinh, 30-6 — Đại biểu Nghị viện Nhật tại Hội nghị Nghị viện thế giới sắp nhóm ở Budapest tuyên bố rằng tình hình Nga Nhật quan hệ lắm và rồi đây không lâu, Nga phải chọn một đường trong hai đường: hoặc chiến tranh, hoặc rút các quân đội của mình ở Viễn đông về.

PHÁP

Cuộc bãi công

Lille, 29-6. — Vì lôi thôi với chủ, 850 thợ các nhà máy Kuhlmann bãi công lại và chiếm cứ các xưởng ở Madeleine, Saint-André Marquette gần Lille.

Ở Roubaix vì sự bất hòa giữa các công đoàn, sớm nay có 1.300 thợ dệt đi làm việc lại, và số thợ bãi công ở Roubaix giảm xuống 3 200 người.

Ở hạt Seine, thợ bãi công cũng lục tục đi làm việc lại; hiện chỉ có 6 900 người còn bãi công thôi.

Trong 20 nơi bị cuốn vào phong trào bãi công, người ta tính hiện còn 160 000 thợ bãi công.

Paris, 30-6 — Ở hạt Seine, thợ lại bãi công lại: hôm qua chỉ có 38 nhà máy nghỉ việc, hôm nay lại có đến 47 nhà; hôm qua số thợ bãi công là 6 995, hôm nay lên đến 7 848.

Trái lại ở phía Bảo, tình hình có hơi dịu. Ở Bouches-du-Rhône, các nhà hàng thịt cũng bãi công thành số bãi công tăng lên 5 847.

Paris 1er-7. — Vì một cuộc xung đột xảy ra đã lâu, hết thảy các nhân viên hí viện Opéra-Comique chiếm nhà hí viện ấy.

A

Quân Ý chiếm cứ thành phố Moyale

Addis Abeba 30-6 — Thành phố Moyal ở trên biên giới Kenya đã bị quân Ý chiếm cứ ngày hôm qua, lúc 15 giờ.

(Xem tiếp trang 4 cột 4)

Một nhà văn tông tiền bị bắt giam

Đoàn văn Phong là một nhà văn mới xuất hiện ở đất Thừa-thiên (Huế). Năm ngoái có viết quyển «Những cảnh bi ai trong nhà sách Ai bi» bị tòa xem án phạt một tháng tù hay 10$ phạt. Gần đây Phong cùng bạn là Hoàng mậu Tùng lại viết và xuất bản quyển «Giấc mộng lệ đời», được người ở Huế mua xem đông nhà.

Mới đây không rõ Phong gởi thơ và đến nói với bà D. T. là sao, mà ngày 2 juillet, bà D. T. đến đơn tại quan Phủ doãn rằng bà có được bức thơ nặc danh nói Phong có viết và sắp xuất bản một quyển sách nói chuyện nhà bà và đời tư quan ... của bà. Bà phải cho Phong nhiều ít, nếu không thì Phong sẽ cho xuất bản ngay... Bà lật đật cho kêu Phong đến hỏi và chịu hứa cho 100$. Rồi Phong lại gởi giấy cho bà ấy, hẹn từ 6 giờ cho đến 8 giờ tối 2 juillet đem bạc đến đưa cho anh ta.

Quan Phủ doãn tiếp được đơn ấy, liền mật phái quan Bang-tá thành phố và một người quyền xuất qua hiệp với ông đội Cảnh sát bót Gia-hội, đến chờ chực chung quanh trước cửa phủ thờ Thọ-xuân-vương (nhà Phong ở impasse n° 1, đường Ngự viên, mà trong đơn bà D. lại nói là ở trước cửa phủ Thọ-xuân-vương), ngồi chờ từ 5 giờ đến quá 8 giờ tối, chẳng thấy gì, kéo nhau ra về.

Đến 9 giờ, quan Bang-tá mới tiếp tin Cảnh-sát và bà D. T. đến báo rằng bà ấy đã đến đưa cho Phong được 25$00 còn thiếu 75$00 viết giấy hẹn đưa sau v. v.. Liền đó, quan Bang-tá và phủ phái lại hiệp với ông đội cảnh sát đến hỏi Phong rồi làm biên bản và lấy tờ khai cả đôi bên để trình lên quan Phủ-doãn.

Hiện nay Đoàn-văn-Phong đã bị bắt tống giam ở nhà giam Thừa-phủ để cứu xét.

«Con sâu làm rầu nồi canh», làng văn mà có kẻ vô lương tâm như thế, tưởng nhà pháp luật không dung thứ.

P. V.

THI SƠ-HỌC PHÁP-VIỆT
(C. E. PRIMAIRES)

Số học sanh trúng tuyển Sơ-học (C. E. Primaires) ở các trường Tư-thục ở Huế năm nay:

Centre Đông-ba
(Cả thảy đi 343, đậu 102)

Phú-Xuân	đi	35,	đậu	16
Saint Pierre	—	25,	—	8
Saint Marie	—	7,	—	3
Trung-Bắc	—	7,	—	1
Vạn-Xuân	—	3	—	1

Centre Quốc-học
(Cả thảy đi 375 đậu 106)

Hồ-...-Hàm	đi	46,	đậu	7
Jeanne d'Arc	—	6,	—	2
Pellerin	—	19,	—	8
Providence	—	7,	—	4
Thuận-Hóa	—	21,	—	3

THI BẰNG THÀNH-CHUNG
(DIPLÔME d'E. P. S. F. I.)
(1ère session)

Đi 34, được vào oral 13, đậu 10)

THI DIỄN-THUYẾT VỀ LỄ KỶ-NIỆM LYAUTEY

Cả thảy 3 giải, Phú-Xuân được 3 giải

Đầu năm nay, ở Quốc-Học có thi lấy học trò ngoài vào các lớp Cao-đẳng Tiểu-học; *học trò Phú Xuân đậu hơn phân nửa*:

Vào Nhứt niên: lấy 70, có 24 trò ở Phú-Xuân đậu vào.

Vào Nhì niên: 4 trò đậu, có 2 trò ở Phú-Xuân.

Vào Tam niên: 2 trò đậu, cả hai đều ở Phú-Xuân.

Vào Tam niên (ban Thương-mãi): 7 trò đậu, có 4 trò ở Phú-Xuân.

Vào Tư niên: 4 trò đậu, có 2 trò ở Phú-Xuân.

Vậy các học sinh muốn lựa một trường để học, nên xem và so sánh các con số trên này.

PHÚ-XUÂN HỌC HIỆU
cẩn cáo

BAN THƯỜNG TRỰC HỘI ĐỒNG CHÍNH PHỦ HỌP

Ban thường trực của Hội đồng chính phủ, ngày 29 Juin đã hội tại dinh Chánh soái Saigon, có đủ các quan Thủ hiến 5 xứ và các quan giám đốc các phòng.

Trong kỳ này có bàn sự bãi lệ cho «Công ty Thương-thuyền và Vận-tải Saigon» được độc quyền chở hành khách và thơ từ bằng hóa cho chính phủ ở sông Cửu long. Lại có cho phép ra mấy tờ báo.

Một tin mừng cho học sinh

Lâu nay, muốn giúp những gia đình có nhiều con em đi học, những học trò nghèo và những học trò có bằng cấp cao, trường THĂNG-LONG vẫn vui lòng miễn hoặc giảm học phí cho một số đông học sinh.

Niên khóa sắp đến (1936-37):

1) Những phụ huynh có nhiều con em theo học tại bổn trường vẫn được giảm học phí như sau này:

Hai anh em hay chị em ruột, được giảm 10%; — Ba anh em hay chị em ruột trở lên được giảm 15%;

2) Những học sinh đỗ Diplôme d'EPSFI có Mention mà theo học ban Tú-tài sẽ được: Mention assez bien giảm 15%; — Mention bien giảm 25%; — Mention très bien trở lên giảm 50%;

3) Ngoài hai khoản kể trên, nhà trường còn miễn hoặc giảm học phí cho các học sinh nghèo học ban Tú tài và ban Cao-đẳng tiểu-học, theo thể lệ sau này:

a Những số tiền dự định vào khoản miễn và giảm học phí các lớp trong niên khóa 1936-37 là:

Mỗi lớp ban Tú-tài:	270$00
— tứ niên ban Cao-đẳng tiểu-học	180.00
— tam niên —	135.00
— nhị niên —	90.00
— nhất niên —	70.00

Tính theo số các lớp trong niên khóa vừa qua (1935-36) thì những số tiền dự định vào khoản miễn và giảm học phí niên khóa sắp đến sẽ là:

Ba lớp Tú-tài:	270 × 3:	810$00
Hai lớp tứ niên:	180 × 2:	360.00
Hai lớp tam niên:	135 × 2:	270.00
Ba lớp nhị niên:	90 × 3:	270.00
Bảy lớp nhất niên:	70 × 7:	490.00
	Tổng cộng:	2.200$00

b Muốn cho sự miễn và giảm học phí được công bằng, nhà trường sẽ mở một kỳ thi (1 bài luận Pháp-văn và hai bài tính) vào ngày Jeudi 20 Août 1936, đúng bảy giờ sáng. Học sinh nào (không kể cũ hay là mới) muốn dự thi, phải gởi về phòng giấy nhà trường, trước ngày 31 Juillet 1936:

1) Một lá đơn xin dự thi;

2) Một bản sao bằng cấp (CEPFI hay là DEPSFI);

3) Một tờ giấy chứng chỉ là con nhà nghèo, có chữ ký của lý-trưởng và của quan Công sứ sở tại;

4) Một phong bì có dán tem 0$06 và viết rõ ràng địa chỉ của thí sinh (nhà trường sẽ dùng phong bì này để gởi giấy gọi, học trò nào không có giấy gọi sẽ không được dự thi).

c) Học sinh nào trúng tuyển kỳ thi kể trên, sẽ được giảm hay miễn học phí trong niên khóa 1936-37. Nếu trong năm, học hạnh không chăm chỉ hay là hạnh kiểm không tốt, thì hội đồng kỷ luật nhà trường sẽ không cho nữa, và sẽ cho học sinh khác xứng đáng hơn.

Sau kỳ thi kể trên nhà trường không nhận đơn xin giảm hoặc miễn học phí của ai nữa.

Nhưng học sinh đã được miễn hoặc giảm học phí trong niên khóa vừa qua (1935-36), nếu không trúng tuyển kỳ thi kể trên, sẽ không được miễn hoặc giảm học phí như trước nữa.

Ngày khai giảng niên khóa 1936-37, định vào ngày 1er Septembre 1936.

THĂNG-LONG HỌC-HIỆU
Rue Bourret — HANOI
lại cáo

VIỆC TRONG NƯỚC

Vì dành đò mà gây mối xung đột to

THỪA-THIÊN. — Huyện Phú vang, tổng Kế mỹ, hai làng Phương diên và làng Thanh dương liền tiếp nhau, xưa nay vẫn hòa hiếu, có một bến đò về địa phận làng Thanh dương, đã thuận cho tên Hạo và tên Khi chèo hai chiếc đò, để đưa rước hành khách và bạn buôn lên Huế, không xảy ra việc gì.

Gần đây làng Phương diên tự quyền cho tên Điều làng Diên lộc chèo thêm một chiếc, ngày 29-4 ta, tên Điều rầy lộn với tên Hạo trong đêm khuya; dân tuần làng Thanh dương nghe ồn ào, ra bắt cả hai giữ trên bờ nói để mời làng xử. Sáng ngày 1-5 ta, hương kiểm và hương bổn làng Thanh dương ra đó, sai mời chức dịch làng Phương diên và Diên lộc hội xử, chờ mãi đến tối không thấy ai tới, chỉ mấy người đàn bà làng Phương diên lên xuống tại đó tên Điều chưa biết ý gì.

Không ngờ khi hương bổn và hương kiểm đi trở lên thì bị làng Phương diên đã sắp mưu, tụ tập hơn 200 người, đem gậy đối đón đập hương bổn và dân phu làng Thanh dương bị thương, rất rồi trói hương bổn vác bỏ xuống đò tên Điều, lại trói dân phu trên bờ bãi. Trong khi la cứu thì làng Thanh dương ra tiếp cứu bị làng Phương diên đuổi lấy mất dòng la, chỉ bắt được một tên dân làng Phương diên thôi, còn mấy làng bàng cận ứng tiếp lại bị người Phương diên ngăn đón. Sau khi làng Phương diên mưu trói mấy người, đàn bà trong làng ấy và sức dân canh giữ rải rác lui về, người các làng bàng cận mới dám tới gần, thấy sự trạng như vậy cũng giải hòa mà người làng Phương diên không nghe.

Làng Thanh dương phải lên bẩm huyện, thời nghe có người làng Lại thế đã mang báo về sự đập trói ấy, huyện đã phái chánh tổng về khám xử, làng Thanh dương phải lui về hầu khám.

Chánh tổng khám xử không xong, làng Thanh dương bẩm huyện, ngày 5-5 ta, khi huyện khám thì mấy người đàn bà làng Phương diên trốn đi đâu mất, chỉ còn chỉ tốc đó, tên Điều xin nhận về. Hiện chờ huyện cứu xét.

Việc nhỏ mọn mà làm mất cái giây liên lạc trong hai làng.

Mong quan trên xét xử cho thỏa hiệp.

Người

Sao để lôi thôi mãi?

QUẢNG NAM. — Địa bộ làng Dinh trận, tổng Phú khương, phủ Điện bàn trong bộ Gia long có một con sông, giữa con sông ấy bị bồi lấp thành 6 mẫu đất, làng khai làm đất công, mà Khúc-Cao ra chiếm 4 mẫu trương làm đất tư.

Dân làng có đơn kiện từ ngày tháng 2 ta năm ngoái cho đến nay, kêu khắp tòa bộ, tòa Khâm và qui ngự giá, lý trưởng tên Khúc Quyền (kêu Khúc Cao bằng chú, có đứng nhận thiệt đó bồ, đứng thưa sao đơn Tự đức năm 34, con sông bị bồi lấp và sao đơn khẩn trị chỗ con sông của làng năm Duy tân thứ 6 và giấy ưng thuận trồng tre năm Khải định thứ 2 (có tên Khúc-Cao ký vào)

Vậy mà nay Khúc Cao chiếm khai làm tư, dân đứng kiện lại bị án mỗi người 5 tháng, tính cho giảm còn 45 ngày phạt giam. Vụ kiện kéo dài mà 6 mẫu đất ấy còn chưa xử về bên nào mà dân đành thì bị án. Như vậy so ức không?

Dân

Một cái mương nên đào

QUẢNG NGÃI. — Đồng ruộng làng Trung yên, phủ Bình sơn, trước kia có 1 cái mương cho nước xuống đồng Vinh an. Nước chảy đi thì đồng này cày cấy được và đồng dưới có nước đem vào ruộng. Trên 3, 4 năm nay, mương ấy bị cát lấp mất, nhưng dài quá, xung quanh đến cát cả, dân làng và điền hộ không đủ sức đào nổi, đành phải để cho ruộng mương bị trầm thủy không làm ăn được. Ruộng bỏ hoang mà thuế phải lo chạy nộp đôi ba năm nay thật khổ sở!

Hương lý đã nhiều lần kêu tòa tỉnh, nhưng chưa thấy trò tính gì cả.

Hiện đồng Trung yên bị trầm thủy mà đồng Vinh an lại không có nước. Nơi thừa ra mà nơi thì thiếu. Mong được quan trên trù liệu thế nào đào cái mương ấy lại cho.

Dân

Tin thêm về vụ dân kiện hào lý được quan xử giải hòa

Vụ này đăng Tiếng dân số 615 ra ngày 28-5-36, nói việc dân kiện hào lý Mỹ thiện (Bình sơn) thâm tiêu tiền lúa của làng. Nay xin kể rõ nguyên nhân như sau này:

Nguyên tại làng Mỹ thiện vào khoảng tháng ba trước có bọn xã đoàn Lê Phú, Nguyễn Vâng và Ngô chiêu, khuyến dụ dân ký đơn kiện lại quan có hai khoản thứ ba (theo số báo 615 đã đăng 4 khoản), vụ kiện rất cuộc được quan xử giải hòa thật

Còn khoản thứ 2 và thứ 4 không có kê vào đơn kiện.

Về khoản thứ nhứt. — Nguyên làng Mỹ thiện có món thuế Kiểm lâm, bốn ông chủ lư là Ph. Đ., H. D. — Ph. Ph. và Ph. Tr. bảo lãnh nạp bạc đồng niên cho quan đã 5, 6 năm nay, có năm dư, có năm thiếu; dư thì bốn ông xin ký cùng nhập vô hương quĩ, thiếu thì lấy bớt ra thêm cho cũng số thuế, xuất nhập đều có giấy tờ minh bạch. Mãi đến năm Bảo đại thứ 10, tính duyệt lại hiện còn được 33$42 và những người đi làm cái thuế về bên thì có kẻ thiếu ít người thiếu nhiều, rồi người chết kẻ thôi làm, thành thử số ghi sổ thì có, mà tiền thân vô thì không, nên 4 ông có trần cáo giữa làng, mà mấy người cố xúi dục làm đơn kiện. Đến quan, các ông ấy tỏ thiệt tình, được quan trên cho về tương liệu cùng nhau, rốt cuộc bọn ấy cả nài bốn ông có chịu bồi 33$42

Khoản thứ ba. — Trong năm Bảo đại thứ 9, vào lúc quan thuế, trong làng hiện còn lúa lưu trữ được 288 ang để cho giá chừng giá lúa mỗi ngày mỗi hạ, thành thử hào mục, cùng lý hương và đồng dân chánh ngụ ký tờ thuận ưng, lãnh mỗi tên dân chánh 2 ang, ngụ 1 ang, trong làng thì toàn là cha ký tờ con lãnh lúa, cộng hết 158 ang, còn lại 130 ang, thì số ấy là những người lại ký sổ cùng lại cho làng. Hiện nay Hương bổn Phạm Bình còn đương giữ số lúa 130 ang ấy, còn trong số làng cũng đủ tên ký lãnh và tên ký cùng chỉ có xã đoàn Lê Phú không lãnh mà cũng không cùng, mãi đến năm nay cùng với ông xã là Nguyễn Vâng, Ngô Chân và bọn dân đã có lãnh lúa ăn rồi cũng đồng ký đơn đến quan kêu kiện. Đến quan, quan xử: «như ai đã lãnh rồi thì thôi, còn chưa lãnh thì cho về đến hương bổn lãnh lúa về ăn», thật ra chẳng biết gì cả.

Vụ kiện vừa xong, trát quan sức về làng lập tức phải làm một sở nhà kỳ nghệ, kỳ trong ba tháng phải cho rồi; làng thừa lệnh khởi công làm, lập bản kê trù, cáo xin tu tích, nào xin công phụ giúp (làng nghèo) còn gây gạch và đá vôi thì làng đã có sẵn (sắm để làm nhà hội) chỉ còn số bạc mướn thợ và mua tranh thì rất sợ bạc 33$42 của bốn ông chủ lư chịu bồi ra đem mua sắm, cái gì cũng đều có ghi vào bản kê trù minh bạch. Bản kê trù này hiện tại quan một bản và làng một bản, còn ruộng hương tế tốn ông ấy và cũng chẳng tự liệu bạn như tin trước đã đăng.

Phan tất Quế

VĂN VẦN

Nghe tin ân xá

I

Cỏi đời cảnh khổ khắp dân đâu,
Khổ nhứt chi hơn cảnh ở tù.
Trời rộng chung quanh trong bốn vách,
Ngày thường đã đẳng xếp ba thu.
Cực ai phạm phép đành mang tội,
Xót kẻ oan tình chịu cổ đau
Nghe có tin đồn ân đại xá,
May chăng trận gió quét cơn sầu.

II

Bình dân Nội các lắm người trông,
Ân xá nghe truyền đến cỏi đông.
Tin tức hô reo đầy mặt báo.
Ân từ xét chọn nhộn nhà công.
Hang sâu đành đã trời xuân cách,
Chậu úp may nhờ bóng sáng thông!
Kia biển trầm oan đầy cả bụi.
Nhành dương dọi móc rưới cùng không?

CẢM ĐỜI

Cũng bị cái khổ quản thúc
(Được tha mà không được về ở với mẹ già)

QUẢNG - NGÃI. — Huỳnh-long-Thành và anh là Huỳnh-long-Thụy, quán làng Tân phong, tổng Phổ cảm (Đức-phổ), ngụ làng Tân an, thuộc đồn kiểm lý Ba tơ, hiện có nhà cửa và một mẹ già ở làm ăn tại làng Tân an. Năm 1930, vào nhịp lộn xộn, Thụy bị bắt kết án 12 năm đày Lao bảo, Thành bị kết án đày đi Banméthuột.

Tháng giêng năm ngoái, Thành được tha về, làng ngụ (Tân an) không nhận, quan sức cho làng chánh (Tân phong) nhận. Thành vì không có nhà ở làng chánh, nên ở trọ nhà người chú là Huỳnh-Thanh từ năm ngoái đến nay.

Tháng Mars năm nay, Thụy được tha về, cũng như Thành, ở trọ tại nhà chú là Huỳnh-Thanh ở làng quán chớ không được về nhà mẹ ở làng ngụ Tân an.

Thành trước có đơn kêu xin về làng ngụ làm ăn, quan chánh Liêm phóng dạy như làng ấy thuận nhận thì ngài sẽ cho, nhưng làng ngụ không nhận, nên vô hiệu. Hiện nay anh em Thành và Thụy còn ở trọ nhà người chú; đành phải xa nhà cửa và mẹ già. Khổ nhứt là ruộng đất có ở làng ngụ không về làm được mà làng chánh thì không có mảnh nào.

Đã được tha mà không được về nhà với mẹ, tội nhỉ!

P. V.

Việc Thế-giới

(Tiếp theo trang 2)

Một bọn dân A dấy loạn, đương đầu với quân Ý kịch liệt

Addis Abeba, 30-6. — Người ta cho hay tin rằng một bọn thổ dân ở miền Nam A đã dấy loạn, cự đương với quân đội Ý kịch liệt.

Một đạo binh Ý do Đại tướng Geloso ... hay, đã ngồi trên xe hơi khởi hành từ ...kelli và tới chiếm giữ Mega Macho, cách xa phía Bắc Neghelli 250 cây số đặng chặn đường vận lương của loạn dân

Một đạo binh khác đã từ giã Addis-Abeba nhắm các sở trồng tỉa của người Ý ở cách xa kinh thành mấy trăm cây số, đặng tiếp cứu những người Âu châu bị dân vây ở trong đó.

TẠI Q. L.
Một bản thông điệp mới nữa của Ý

Genève, 29-6. — Chánh phủ Ý đã gởi tới Q. L. một bản thông điệp mới nữa bày tỏ thái độ của mình trong vụ Ý A.

Ngay bây giờ người ta có thể biết được rằng: trong bản thông điệp, Chánh phủ Ý lo cãi những lời Chánh phủ A cáo nhà chuyên trách Ý đã ép buộc, áp chế dân A phải tùng phục mình. Chánh phủ Ý chỉ rõ những tên các tù trưởng A đã tình nguyện qui phục phục Ý và bàn về sự Q. L. có thể hợp tác với mình đặng cai trị, khai hóa cho dân A

A hoàng quyết định chiến đấu nữa

Paris, 29-6. — Theo tin tức đăng trong các báo xuất bản sớm mai này thì trong phiên nhóm tới đây, A hoàng sẽ nhứt định ra mặt tới trước Q. L. yêu cầu hội trợ lực cho ngài.

A hoàng tưng nói rằng: Nếu lời nài xin của ngài không được chuẩn y thì ngài sẽ do ngả xứ Soudan mà trở về nước.

Kế đó ngài sẽ lo sắp đặt lại binh lực cùng Chánh phủ A rồi chiến đấu với Ý một lần nữa, tới cùng

Các quan cận thần của A hoàng cho hay rằng: Ngài sẽ sắp đặt cho chiến tranh bắt đầu trong nước A

Người ta đồn rằng không những A hoàng yêu cầu Q. L. binh vực ngài mà còn xin hội giúp lương tiền cho ngài tái chiến với Ý.

Một cuộc đàm phán rất quan trọng giữa đại biểu Pháp Anh

Genève, 29-6. — Tối chúa nhựt, Ngoại tướng Eden đã mời Thủ tướng Blum và Ngoại tướng Delbos tới dự tiệc tại nhà hàng «Vieux Bois» và ba ngài đã đàm phán với nhau tới khuya mới chia tay.

Bình như mục đích cuộc hội đàm này là đặng xem xét và bàn cãi về bản thông điệp của Ý mới gởi tới. Ba ông Eden, Blum và Delbos có lẽ đã thương lượng về thái độ chung của hai Chánh phủ Pháp Anh trong vấn đề đó.

Paris, 29-6. — Toàn thể báo giới Pháp xuất bản sớm mai này đều ngỏ ý hết sức vui mừng về kết quả của mấy cuộc thương lượng vừa qua, giữa đại biểu Pháp-Anh.

Báo Echo de Paris cho hay rằng: Anh-Pháp đã đồng lòng chịu thủ tiêu cuộc trừng phạt Ý và quyết định không chịu nhìn nhận sự Ý chinh phục A.

Tuy vậy hai Chánh phủ cũng chưa nhứt định là có nên hay không nên để Q. L. công bố sự không nhìn nhận cuộc xâm lược A đó

Báo Echo de Paris thêm rằng: Các nước có ký tên trong hiệp ước Locarno sẽ nhóm một phiên hơi chánh thức và sẽ tuyên bố là chờ coi Đức trả lời cho những câu hỏi Anh ra sao đã rồi mới hoạt động.

Về vấn đề sửa đổi điều lệ Q. L. hình như Anh đã chuẩn y phương diện của Pháp chỉ tăng thêm sự gắt gao của khoản 16 trong điều lệ, định sự trừng phạt những nước gây chiến tranh

TÂY BAN NHA
Sợ có cuộc đảo chính

Madrid, 30-6. — Trong ngày chúa nhựt rồi, vì có tin đồn rầm lên rằng sắp có một cuộc đảo chính do bọn võ quan cầm đầu nên dư luận ở đây sôi nổi dữ lắm.

Nội các đã phải nhóm một phiên đặc biệt đặng xem xét thời cuộc. Chánh phủ tin chắc rằng: Số binh sĩ trung thành với mình sẽ đủ sức mà đàn áp hết thảy các vụ phiến loạn.

Người ta định rằng: Nếu vụ đảo chánh đó có thiệt thì chỉ do một hội võ quan, xưa rày vẫn nghịch với Chánh phủ, tổ chức chớ không ai lạ hết.

Người ta càng tin chắc như vậy là vì hôm thứ hai thấy 3 vị võ quan đã bị cảnh binh bắt trên một con đường ở gần kinh thành và trong số có quan năm Fernandez nguyên thống lãnh một đạo không quân.

Cảnh binh không những coi chừng các võ quan rất gắt mà còn đặt biệt lưu ý tới sự hành động của nhơn viên trong các Liên đoàn vô Chánh phủ.

Kho chuyện.

Ông Rockefeller vua dầu lửa bên Mỹ, năm nay đã 97 tuổi, được bà con nâng niu quá hơn cái trứng mỏng. Vì ông chốt đi tức là mất lợi to. Bởi thế có cho một đoàn y sĩ ở luôn chung quanh mình ông; họ cố giữ cho ông khỏi đều ưu hoạn kích thích tới tinh thần. Nhưng khó quá vì ông thích xem báo thì thấy gì mà giữ được đầu ấy khỏi xảy ra! Người ta định đem tờ báo ông thích xem kia là tờ «New York Times» mà in riêng mỗi kỳ một số đặng sự vui tai thích mắt cho ông, như là: nạn khủng hoảng kinh tế đã hết, Nga-sô-viết đã «Mỹ hóa» (Américanisme), mọi nước đã thân thiện cùng nhau... (trích Ích-Hữu).

Thế là Rockefeller bị một bọn bịt mắt để ông sống mà nhờ. Những nhà giàu sang quyền quí, cứ bị chúng che tai đậy mắt ở đâu cũng thế.

Killarney, một thành phố ở đảo Ái-nhĩ Lan là một nơi phong cảnh đẹp nhất; không những thế, dân thành phố không ai phạm bất cứ thường tội hay tội nặng. Trong suốt 1 năm ông quan tòa đến thành phố bảy có ba bốn lần thôi. Vì không có ai phạm tội, nên quan tòa không phải làm gì. Dân ở thành phố Killarney đã tặng biếu ông quan tòa một đôi bít tất tay trắng, tiêu biểu hiệu của cái phong tục trong sạch của họ. (T. B. T. V)

Theo «Đuốc-nhà-nam», hôm 23 Juin một bọn cu ly 100 người làm ở sở cao su Đông trăng (cách Nha trang 24 cây số) rủ nhau đình công kéo tới tòa Sứ kêu nài. Quan Sứ điều đình ổn thỏa nên họ làm lại.

Sở cao su này của bà Vernet, do ông Boulangeot cai quản.

Vừa rồi ở hãng cưa Bến hòa (Kam bốt), có 5 thầy làm việc bút toán đứng ra phản đối người cai Tây bắt họ làm việc ngày chủ nhựt mà không phải lương. Ngày thứ ba 30-6-36 một trong số ấy là Trương văn Khoái bị đuổi thình lình, buộc phải dọn đồ đạc ra gấp (vì có cho nhà ở).

Thấy vậy 4 thầy kia đứng phản đối; chủ hãng tính sai gác đang làm lôi thôi, nhưng các thầy đối phó cương quyết.

Thầy Khoái có đơn kêu tại quan Thanh tra lao động. Còn 4 thầy, kia cũng làm đơn xin thôi. (theo Đuốc nhà-nam)

NHÀ THƯƠNG TƯ
NGUYỄN-TĂNG-CHUÂN
Y SĨ tốt nghiệp tại Đông-Pháp Cao Đẳng. Nhà ở trước mặt nhà «bàng Chợ Cá»
QUINHON
Người bệnh hoặc đến khám bệnh xin đơn mua thuốc uống, hoặc hằng ngày đến chữa, hoặc nằm tại bệnh viện. Có phòng ngăn nắp sạch sẽ để cho sản phụ nằm nơi, để cho bệnh nhân cần điều trị
Giờ khám bệnh { sáng: 8h đến 11h30; chiều: 3h đến 6h
Chúa nhựt, ngày lễ, nghỉ buổi chiều. Khi cần muốn mời đến nhà thăm bệnh thì giờ nào cũng được.

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP
Kỳ phát hành thứ nhất
XỔ NGÀY 11 THÁNG BẢY TÂY NĂM 1936
800.000 vé, mỗi vé giá một đồng (1$)
60 phần trăm chia cho các số trúng theo bản kê sau này:

1 số trúng được		100.000$
1	—	40.000
1	—	20.000
8	—	2.000
16	—	1.000
30	—	400
800	—	80
800	—	40
8.000	—	20

Các công sở mà thường công chúng năng vãng lai như sở Kho Bạc, Thương Chánh, Giây Thép vân vân... và các viên chức, hào lý, nhà thương mãi cũng ít nhiều người khác đều có bán vé số. Muốn biết tên những người nào có bán, thì đến mấy nơi thường ... có giấy yết thị mà xem.

NÊN CHÚ Ý!
Hạn thôi bán vé, khắp trong xứ Trung kỳ, thì nơi trước, chỗ sau, nhưng chiều ngày mồng 9 tháng 7 tây năm 1936 là tóm chỉ; duy chỉ ở Kinh đô và các tỉnh lỵ, thì các sở Kho Bạc còn bán cho đến 4 giờ chiều ngày mồng ... tháng 7 tây, nhất định không sửa đổi.

LẬP-CHỈ PHÁT-LÃNH-TÁN
HIỆU CHỮ THỌ
CHUYÊN TRỊ:
Cảm, cúm, nhức đầu, sổ mũi, nghẹt mũi, thương-hàn, sốt rét, trong mình ê-mỏi.
Hằng vạn người dùng đều công nhận là thuốc hay mà rẻ
Một bao có 3 gói giá 0$10.
Trữ bán tại các nhà Đại-lý:
Thuốc Chữ Thọ - Dầu Chữ Thọ - Dầu Tứ Quí
NHÀ THUỐC **VINH-THỌ** TOURANE

https://tieulun.hopto.org

Sữa

NESTLÉ

hiệu CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON

NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Quý Ông Quý Bà Mắc Bệnh

[illegible] nếu muốn khỏi dứt nọc tật của mọi chứng thì nên gửi ngay thơ về mua thuốc tại Đại-Bảo-Đường 22 rue des Médicaments à Hanoi. Bản-đường có nhiều phương thuốc gia-truyền, đã kinh-nghiệm lâu đời, hiển-hiệu thần-diệu và cũng lại có nhiều vị danh-y lão-thành coi mạch chế thuốc. Thần-diệu nhất là các phương thuốc trị Phong-hủi, [illegible] Ho kinh-niên, Ho lao, [illegible] Di mộng tinh, Động kinh, Kinh phong, Tê bại, [illegible] Phong tích, [illegible] Sâu răng, [illegible] Phù thũng, [illegible] Kinh không đều. Muộn con..., cam đoan [illegible] nên đã có nhiều người mắc bệnh [illegible] 6, 10 năm, dùng thuốc Tây thuốc Bắc mà vô hiệu, nay dùng thuốc của Bản-đường, đều được mạnh khỏi dứt căn, thơ khen ngợi rất nhiều. Vậy các ngài muốn hỏi chi, xin cứ gửi thơ về, Bản đường xin trả lời rất minh bạch ngay.

Hay cần hỏi:

ĐẠI-BẢO-ĐƯỜNG 22 Medicaments HANOI

Độ này anh đẹp lạ nhỉ?

— Độ này anh đẹp lạ nhỉ!

— Vâng, thưa anh, vì trước tôi lâm hút thuốc phiện hơn hai mươi năm, nên người lúc nào cũng gầy gò yếu đuối, xanh xao; tôi cũng đã chịu tốn tiền mua thuốc cai các hiệu về chữa, song xét ra chẳng có hiệu nào là tôi không bị tiền mất tật vẫn mang cả. Thuốc của khách cũng vậy. May sao tôi gặp ông một Olivier bảo tôi rằng: Ở hiệu TAM-TỈNH có thứ thuốc cai rất hay, hiệu người tây chúng tôi dùng cũng nhiều. Như tôi hút mỗi ngày 100 điếu mà còn bỏ được, nữa là anh. Thứ thuốc ấy có quan chánh Bào chế thí nghiệm, nhận thực ngày 17 Mars 1933 và được nhiều các quan tây khen ngợi. Thật là thứ thuốc hoàn toàn cả xứ Đông Dương này mới có là một, anh ạ! Khi anh đến mua ở hiệu chính hoặc mua ở các nơi đại lý của hiệu ấy thì anh đòi cho được tờ giấy nhận thực của quan thầy thuốc thì mới được thuốc thực không có mua lầm phải thuốc giả đấy! Khi tôi đang bỏ và lúc bỏ xong, tôi vẫn làm việc như thường. Như anh ăn cũng không nặng lắm, chắc sao anh cũng bỏ được thuốc có năm hạng nặng nhẹ khác nhau. Hạng nặng nhất 5$00; hạng nhì 3$00; hạng ba 2$00, hạng tư 1$00, hạng năm 0$50 một chai. . . . .

Khi anh đang bỏ, muốn cho người thêm sức khoẻ thời anh mua thêm thuốc SÂM NHUNG SONG BỔ HOÀN giá 2$00 một chai. Tôi mới mua một lọ 2$00, dùng mới được 5 hôm nay mà trông người tôi đẹp như thế đấy, anh ạ. Nếu anh ở xa thì anh bảo gửi lĩnh hóa giao ngân cho anh cũng được và nhớ đề hỏi cho:

Monsieur TRẦN-ĐẮC-SỬ dit TAM-TỈNH Y-QUÁN

N° 73 Rue des Pipes 73, — HANOI — (Tonkin)

Nếu anh ở gần nơi Đại lý nào kể dưới đây thì mua ngay ở đấy cũng được

NAM-KỲ MM. Lê-văn-Nhuận, 17 Rue du Marché Thị-Nghè (Gia Định), Vương Kỳ, chez Vĩnh-Hiệp-Phát (Long-Xuyên).

CAO-MIÊN M. Huỳnh-Trí là Ohier Phnom-Penh.

AI-LAO M. Nguyễn-văn-Đặng, (Paksé), Mme Phan-thị-Lộc Rue Tafforin (Vientiane).

TRUNG-KỲ MM. Lê-nam-Hưng Rue Gia-long (Phan-Thiết); Ngọc-Hưng, 91 Rue Gia Long (Huế), Mlle Võ-thị-Trang, (Tuy-hòa).

Báo Ngày-nay tục bản

Bản báo được tin rằng tờ tuần báo Ngày-Nay do ông Nguyễn-tường-Tam chủ trương sẽ tục bản ngày 11 juillet tới đây.

Báo ra ngày chủ nhật.

Một năm giá 3$80, sáu tháng 2$

Báo quán ở số 55 phố Hàng-Bún (Rue des Vermicelles) Hanoi.

THƠ-TÍN

Cùng ông Cười cợt, Faifo

Được bài ông nói chuyện cũ chi khá ồ sầu mấy thầy... ông nên nói rõ thầy nào, việc xảy ra khi nào, người nào bị các thầy... cho đích xác, chớ nói trống như bài ông đó không đăng được.

Ô. Trần văn Thụ, Faifo

Được mandat 6$00 của ông trả tiền báo rồi. Xin ông gửi trả luôn tiền báo hạn mới.

Ô. Bùi xuân Trử, Thanh hóa

Được mandat 2$50 của ông trả tiền báo rồi. T. D.

Bản hiệu Tổng-đại-lý THUỐC và DẦU

KHUẤT-THẦN-THỊ

được quí ngài khắp ba kỳ hoan nghênh. Vì các dược phẩm bản-hiệu Đại-lý toàn là công hiệu hơn hết.

Dầu Mản-tả Khuất-thần-thị

Trị đủ bá bệnh

Kẹo Cam-tích Khuất thần-thị

Chủ trị sát trùng lải, công hiệu như thần

Khuất-thần-thị Ninh-mông-cao

Trị bệnh Hoa-liễu rất công hiệu

Khuất-thần-thị Bạch-trược-hoàn

Chuyên trị bệnh lậu, dầu lâu năm cũng lành

Tổng-đại-lý

KIM-HƯNG

86, Rue Cantonnais — FAIFOO

— CAI THỨ —

SỐNG MỘT TRĂM TUỔI

Sống đến 100 tuổi mà không rụng răng thì thú biết chừng nào! Bởi vì hay dùng thuốc chữa đau răng (Cố-xỉ-tán) của Hải-ngọc-Đường để xát răng, cho nên mới được như thế. Thuốc này là một môn thuốc gia truyền, kinh trị trải mấy đời nay, chữa chân răng lở ngứa, sưng đau, chảy máu, lung lay, sâu ăn, răng vàng khè, miệng hôi v. v.. Già trẻ đều dùng được cả. Người thường dùng thuốc này để xát răng thì không khi nào bị đau răng. — Mỗi bao giá 0$17.

Bán tại:

Thanh hóa: Mr Di long, 71, Phố Lở — Vinh: Mr Vĩnh-hưng-Tường, 77, Rue Sarraut. — Huế: Mr Vĩnh-Tường, 51, Rue Gia-Long. — Saigon: Mr Thanh-Thanh 120, Bd de la Somme. — Hanoi: Maison Đông-Tây, 193, Rue du Coton.

Mua buôn tính giá đặc biệt và khỏi phải chịu tiền cước. Nhận hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (contre-remboursement) — Tơ gửi cho:

Mr. *NGUYỄN-HUY-CỪ*, Tá tài, chủ hiệu thuốc *HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG*, Hoằng-hóa-THANH HÓA (Annam).

CHO KHÔNG QUYỂN SÁCH

Người và Ma

Quyển sách nhỏ dày 32 trương, thuật chuyện một chàng thanh niên kết bạn với ma. Nhờ hồn ma dắt chàng khi lên cung trăng, khi viếng cảnh người chết, chỉ rõ đâu là Thiên-đàng là Địa-ngục.

Người chết rồi đi đâu, ở vào cảnh nào. Kẻ có tội bị hành phạt làm sao. Còn lắm chuyện ly kỳ huyền bí, xem quyển sách này rồi, không khác nào một cảnh tiên và viếng được một Địa-ngục. Sách này cho không cho những vị nào mua một món thuốc hiệu « Nhành-Mai ».

Thuốc dán (Con Rắn) giá 0$10

Thuốc Chí-Linh giá 0$10, trị con nít Nóng và Ban.

Thuốc ho (Bác-Bửu) giá 0$10.

Thuốc xổ (Nhành-Mai) giá 0$10. Và các món thuốc hiệu « Nhành-Mai ».

Khắp nơi có bán và có cho sách.

HUẾ: do nơi VIÊN-ĐỆ

11, Quai de la Sesse

CON NÍT ĐAU BAN

THUỐC NÓNG VÀ BAN

CHÍ-LINH

HIỆU NHÀNH-MAI

Trị bệnh ban và nóng lạnh, riêng cho trẻ con dùng (hay vô cùng), giá 0$10

Thuốc «Chí-Linh» này hết sức hay, của một nhà chuyên môn, bấy lâu chỉ nhờ có một món thuốc ấy mà làm nên sự nghiệp. Vì nghe được muôn ngàn người tặng khen là thần dược, nên tôi đến nài xin làm đại lý phổ thông thuốc này khắp cả Đông-Pháp hầu cứu bệnh trẻ con. Trẻ con mắc phải chứng ban đỏ, ban trắng, ban đất, ho hen, cảm gió nhức đầu sổ mũi, hay khóc đêm, đổ mồ hôi trộm, ỉa đữ, buồn bã, biếng ăn biếng ngủ. Dùng thuốc này trong ba gói là công hiệu nghiệm phi thường, giá mỗi gói 0$10. Khắp cả Đông Pháp đâu đâu cũng có bán, nơi nào có chỗ bán thuốc hiệu Nhành Mai đều có bán. Mua sỉ do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG, Pharmacie Nhành-Mai, 298, Paul Blanchy Tân-Định — SAIGON. Huế: VIÊN-ĐỆ, 11 quai de la Sesse, và các chỗ bán dầu Khuynh-Diệp.

NGƯỜI BIẾT THƯƠNG CON

Từ mới đẻ đến 6 tuổi, thường hay làm biếng bú sữa, khóc đêm bón uất hay là ỉa tướt, ngủ đổ mồ hôi trộm, trong mình hâm hấp nóng ngủ không thẳng giấc, hay giựt mình, hoặc tỳ vị yếu, ăn uống không tiêu, no hơi sinh ruột sanh ra cam tích, thực tích, nhủ tích bụng lớn kéo gân xanh, nước da vàng con mắt trồm lơ cũng có ban trái nóng mê mang, mau cho dùng HỒNG-NHI-TÁN hiệu ÔNG-TIÊN ngoài sự bồi bổ xương cốt cho đứa nhỏ mau lớn lại trừ đặng những bệnh trên đây hết sức công hiệu.

Muốn biết chắc sự công hiệu của thuốc này trước khi cho dùng thuốc, qui ngài đem cân đứa nhỏ rồi cho dùng trong một tuần lễ, cân lại sẽ thấy đứa nhỏ nở nang và nặng cân hơn trước thập bội.

Mỗi hộp 0$50

Có bán khắp đại-lý nhà thuốc ÔNG-TIÊN

VIỄN-ĐÔNG

TON TÍCH HỘI

[illegible] SEQUANAISE [illegible]

[illegible] 724.480$92 [illegible]

GIÚP NHỮNG NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

[illegible] HANOI [illegible] SAIGON [illegible] Charner [illegible]

Bảng xổ số hoàn tiền về tháng Juin 1936

29 JUIN 1936

[illegible]

Những số trúng	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại	
	Lần mở thứ nhất: hoàn vốn bội phần		
	Những số đã quay [illegible]		
6.240	M. LÊ-XUÂN-THANH, [illegible] Thanh hóa [illegible]	1.000$00	
48.622	Phiếu này chưa phát hành		
	Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn		
	Những số đã quay [illegible]		
2.881	M. NGUYỄN-ĐINH-CUNG, [illegible] Phulangthuong	1.000 00	
5.096	M. NG.-VĂN-VINH, [illegible] Cholon	500 00	
8.424	M. NG.-VĂN-NGỌC, [illegible]	200 00	
1.202	Mme LƯƠNG-THỊ [illegible] Yenbinh [illegible] Yenbay	500 00	
25.047	M. PHAM-V.-CHINH, [illegible] Hanoi	200 00	
29.142	M. LAM-VANG, [illegible] phố Nhà trung, Hanoi	200 00	
37.367	M. NADAL, Rue Catinat, Saigon	200 00	
46.498	M. TRẦN-VĂN-TRIỆU, Mytho	200 00	
	Lần mở thứ ba: khỏi phải góp tiền tháng	Cột thứ nhất	Cột thứ hai
	Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phiếu [illegible]		
5.791	M. MAI-TỈ [illegible], nghiệp chủ An thanh, [illegible] Cholon	[illegible]	[illegible]
10.802	M. TRẦN-CÔNG-BÌNH, [illegible] Binh giang (Haiduong)	[illegible]	111 00
12.601	M. VÕ-VIẾT [illegible], [illegible] An-Ninh, Huế	[illegible]	[illegible]
39.802	M. LƯU-ĐÌNH-THUẦN, [illegible] Bình-Anh, Tha-Thửa, Tanan	[illegible]	[illegible]
46.178	M. [illegible] Vĩnh-Thông, Huế	[illegible]	[illegible]

Những kỳ xổ số sau định vào ngày [illegible] Juillet 1936 hồi [illegible] giờ sáng tại sở Quản lý Nam-kỳ và Cao-Miên, [illegible] đường Charner, Saigon.

Hội cần nhiều người đại-lý có đảm-bảo chắc-chắn

Dùng sữa

"LE GOSSE"

Sữa « LE GOSSE » rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.

Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933

Lycées, Collèges, Maternités, Écoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon.

Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.

HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp*. . . . . 0$30

Đại lý:

ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES

HUẾ — TOURANE — QUINHON

BÁ TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: **Alexandre Dumas** — 85 *Dịch-giả:* **Nam-Sơn**

Một điều ai nấy đều lấy làm lạ hơn nữa, là cũng chiều hôm ấy, lại thấy người đã đến tòa nhà ở đường Mây-lăng đạo tại làng Cát-lân, vào nhà bọn chài, ngồi trọt giờ đồng hồ hỏi thăm những người đã qua vắng hoặc đã đi đâu từ 15, 16 năm trước.

Ngày hôm sau bọn chài kia được lãnh thưởng một chiếc thuyền Cát-lân mới.

Bọn chài ấy muốn đến cảm ta ông khách quí hóa của họ; nhưng ông này ở nhà họ đi ra, dặn một người thủy-thủ gì gì đó, rồi từ giã Mạt-xây theo đường Ét.

V

Cái quán cầu Ga (Gard)

Những ai đã từng đi bộ trong miền nam nước Pháp, tất có thấy ở giữa khoảng Ben-gạt và Bô-ke, sát bên cầu Ga một cái quán nhỏ, trên có treo một tấm bảng bằng kẽm, mỗi khi có gió, tấm bảng ấy lắc qua lắc lại nghe treo trẹo. Cứ theo giòng sông mà nhắm hướng, thì quán ấy ở trên bờ đường phía tả xây lưng về ngả sông.

Từ bảy tám năm lại đây, quán ấy là một người đàn ông và một người đàn bà chủ trương, dùng một đứa tớ gái tên là Phi-Nhi và một đứa tớ trai tên là Tha-công.

Chủ-nhân quán ấy là một người chừng 40, 45 tuổi, tác to lớn mất rắn rỏi, mắt sâu và sáng, sống mũi cong như mỏ diều, răng trắng như răng một con thú ăn thịt, chính giống người phương nam. Đầu tóc và bâm râu quai nón của người mới hoa râm. Nước da có hơi đen, vì người thường ngày từ sớm mai chí tối, cứ đứng ngoài cửa, chực hờ khách qua đường mà mời vào quán, dừng thế mà chỉ che mặt với một cái khăn tay đỏ quấn trên đầu. Người ấy là Kha-đông-Thuộc, là người mà ta đã từng biết rồi vậy.

Vợ người chính tên là Ma-đờ-len Ra-đen, mặt mét ưởng, hình vóc gầy ốm, có vẻ người đau luôn tháng luôn năm. Cả ngày mụ ta ngồi nằm trong phòng, chớ ít khi ra, và mỗi khi thấy mặt chồng là phàn nàn cho số phận, mà chồng mụ thường trả lời:

— Làm thinh đi! cái trời sao đăng mà cứ nói hoài.

Kha-đông-Thuộc gọi vợ là Cat-công là vì Ma-đờ-len Ra-đen sinh trưởng ở làng Cạt-công, ở giữa Xa-lông và Lam-bết, và tiếng Ma-đờ-len nó quá dịu dàng, không xứng với giọng nói cộc cằn thô bạo của anh ta.

Miệng tuy nói vậy, nhưng trong lòng chủ quán ta không phàn nàn về sự nghèo khổ của anh ta.

Cũng như các người miền nam khác, Kha-đông-Thuộc cần kiệm, nhưng phải cái tính khoe khoang với người ngoài, khi còn làm ăn khá, không có đám tiệc gì mà anh ta bỏ sót, không giắc vợ đến dự, chưng diện dùng mốt. Bây giờ phải cảnh nghèo nàn, không thể ra đua bơi trong trường ăn chơi, anh ta không khỏi buồn thảm vậy.

Kha-đông-Thuộc đương đứng ngoài cửa nhìn trời một cách buồn bã, thình lình nghe tiếng Ma-đờ-len Ra-đen gọi; anh ta trở vào trong nhà vừa đi vừa lầm bầm trong miệng, và để cửa mở toang cho khách qua đường đừng quên cái quán của mình mà không ghé vào.

Trong lúc ấy, một ông cố đạo cỡi ngựa từ Ben-gát đi đến, tới trước cửa quán dừng lại, giắc ngựa cột vào gốc cây một bên, rồi vào khỏ cửa quán.

Một con chó mực đương giây sủa và nhăn hai hàm răng nhọn và trắng. Điều này chứng rằng cái quán của Kha-đông-Thuộc không mấy ai vô ra, nên chó kia không quen người.

Ở trên thang gỗ giọc theo tường Kha-đông-Thuộc vừa đi xuống vừa nói:

— Có tôi đây, có tôi đây! Mạt-gô-tanh! im! xin ông đừng yên, nó sủa chớ không cắn đâu.

Ông hỏi rượu phải không? trời nắng quá....

Khi Kha-đông-Thuộc nhìn thấy viên cố-đạo thì liền đổi giọng ngay:

— Xin lỗi ngài, xin lỗi ngài, vì tôi chưa biết là ngài. Ngài cần dùng thứ gì? tôi xin hầu ..

Viên cố-đạo đứng nhìn chủ quán cách rất chăm chỉ trong vài ba giây đồng hồ, tuồng như có ý để khêu cho chủ quán để ý đến mình. Nhưng cứ thấy chủ quán một mực lấy làm lạ vì không được trả lời, bèn nói, nói bằng tiếng Ý-đại-lợi:

— Ông có phải là ông Kha-đông-Thuộc không?

Kha-đông-Thuộc nghe câu hỏi ấy càng ngạc nhiên hơn nữa, trả lời:

— Thưa phải, tôi là Kha-đông-Thuộc, xin hầu ngài.

— Có phải trước kia ông ở đường Mây-lăng, từng lầu thứ tư phải không?

— Thưa phải

— Và ông làm nghề thợ may.

— Thưa phải. Nhưng làm ăn chả ra gì, tuồng như ở Mạt-xây, trời nóng quá, nên người ta không cần bận áo quần gì hết thì phải. À, mà nói chuyện trời nóng, ngài có cần thứ rượu mát không?

— Được, ông lấy cho tôi một chai rượu vang, thứ rượu vang tốt nhứt, rồi ta hãy nói tiếp câu chuyện.

— Xin vâng.

Nói đoạn, Kha-đông-Thuộc đi soạn chai rượu la-ho, độc chiếc còn trong quán của anh ta.

Sau năm phút đồng-dồ, anh ta trở lại, thấy viên cố-đạo ngồi trên ghế dài, còn con chó Mạt-gô-tanh nằm sải một bên như chực ăn...

Khi Kha-đông-Thuộc vừa đem chai rượu và ly đặt trên bàn, viên cố-đạo lại hỏi:

— Ông ở đây một chắc sao?

— Cũng như một mình, vì đàn bà đau ốm mãi không giúp tôi được việc gì cả.

Viên cố-đạo vừa nhìn qua đồ trong quán vừa hỏi:

— Ông có vợ sao?

Kha-đông-Thuộc thấy viên cố-đạo nhìn qua các bàn ghế trong quán mình, và thở ra và nói:

— Thưa ngài, tôi nghèo nàu quá phải không, nhưng phép sao, ở đời này mà giữ lòng lương thiện thì khó làm giàu được.

Viên cố-đạo nhìn trân chủ quán mà không trả lời.

Chủ quán vừa đặt một tay trên ngực, vừa ngẩn đầu lên mà nói tiếp:

— Phải, lương thiện, thưa ngài, tôi có thể tự phụ về chỗ đó.

— Nếu quả thế thì hay lắm; tôi đoán chắc, hoặc sớm hoặc muộn, thế nào người hiền cũng sẽ được thưởng mà người dữ cũng sẽ bị phạt.

— Thưa ngài, ngài có quyền nói, nhưng người ta lại có quyền tin hay không tin điều ngài nói.

— Ông nói thế là lầm, vì rồi đây, chốc nữa, chính tôi đây sẽ làm chứng cho lời tôi nói.

Kha-đông-Thuộc tỏ ý hết sức lấy làm lạ mà hỏi:

— Ngài nói gì? ngài muốn nói gì?

— Tôi muốn nói rằng tôi cần phải dò xem ông có phải là người có quan hệ với tôi không.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

MỚI CÓ LẦN ĐẦU Ở ĐÔNG-PHÁP

A.P.L.P.P.A. ĐẶNG-SĨ-KHÀ

Agence Publicité et Lancement des Produits Pharmaceutiques Annamites
[illegible] Rue Paul-Bert -:- HUE

1) Đại-lý cho tất cả các nhà thuốc danh tiếng ở Đông-Pháp.
2) Làm quảng-cáo cho tất cả các nhà thuốc ở Đông-Pháp. Có tổ chức ban làm quảng cáo toàn là những tay lão luyện lanh lợi làm việc. Đi cổ động khắp nhà quê và các tỉnh Trung-kỳ.
3) Mở Tuiên-Huế Dược-Phòng. Sưu tập các đông danh-y ở Trung-kỳ để phát hành các phương thuốc gia truyền kinh nghiệm.
4) Lựa chọn các thứ thuốc hiệu quả cuốc chắn để đặt đại-lý các chợ, phủ huyện và các tỉnh ở Trung-kỳ.
5) Có phòng khám bệnh do ông Y học sĩ Phan-Thông ở viện Thái-y Palais Impérial) chẩn xem.

a) Các nhà dùng thuốc muốn tin cậy một thứ thuốc để chữa bệnh, xin mời ngay đến tại nhà thuốc A.P.L.P.P.A. Đặng-sĩ-Khà sẽ có thầy thuốc giỏi giải rõ căn bệnh và giới thiệu thuốc hay uống vào cho phù hạp.

b) Các nhà buôn ở nhà quê và các tỉnh Trung-kỳ muốn tổ chức như nhà thuốc A.P.L.P.P.A. Đặng-sĩ-Khà, xin viết thơ về thương lượng.

c) Các nhà thuốc ở Đông-Pháp muốn có nhà đại-lý chắc chắn và muốn làm quảng-cáo xin hỏi ngay nhà thuốc A.P.L.P.P.A. Đặng-sĩ-Khà.

[illegible]

Nhà thuốc tổ chức hoàn toàn. Đáng tin cậy.

CÙNG CÁC BẠN

TIẾNG VANG LANG BAO chỉ được gặp các bạn có 2 lần đã bị cấm.

Những số ra mắt và số 1 vẫn được phép lưu hành và có gửi bán ở hiệu Nam-kỳ bờ hồ Hanoi.

Chẳng bao lâu chúng tôi sẽ lại gặp các bạn ở một cơ quan khác.

NGUYỄN-CAO-SƠN
Chủ nhiệm T. V. L. B.

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thụt hiệu này chế ra đã lâu rồi và hiệu nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU LẬU [illegible]
Trong 100 người [illegible]
thì lành bịnh hết [illegible]
[illegible] SPECIALITÉS PEYRARD [illegible] PARIS
[illegible]

Nên chú ý ! !
Nên chú ý ! !

Kính trình quí ngài rõ ràng kể từ ngày 15 Avril 1936, chúng tôi đã là *chủ hiệu bào chế Tân-định*, số 22 đường Vassoigne ở Saigon Tân-định.

Nhờ cách sắp đặt hẳn hòi về việc gởi hàng, bản-hiệu có thể *gởi nhanh chóng được tất cả thứ thuốc và giá tính rất phải chăng (gởi theo các chuyến tàu tốc hành và bạn hàng không phải tốn tiền đất tải).*

Qui ngài chớ nên ngần ngại, cứ gởi thơ cho bản-hiệu; bản hiệu sẽ vui lòng gởi tặng một chai thuốc ho « SIROPAN » và quyển catalogue của bản-hiệu.

Xin qui ngài sẵn lòng chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm cảm tạ vô cùng.

HỒ-ĐẮC-ÂN
Bào-sĩ bào-chế [illegible]
cựu lưu-sinh-viên các Bệnh-viện thành Paris
Chủ-hiệu bào-chế TÂN-ĐỊNH
Số 22 đường Vassoigne SAIGON

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ HUYẾT — SÁT TRÙNG

Bổ lương thân thể — Lọc sạch máu xấu — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng sài, lở, ghẻ — Gái sẵn gầy yếu, ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang uống an thai — Ở cữ dùng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHÚ Ý

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ: Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi so phải: đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, ăn không ngon, ngồi ngủ liên miên, chiêm-bao mộng mị vân vân..., Dù nặng nhẹ, dễ dàng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những lời thơ minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau

« . . . . Thuốc này lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi bổ huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt « trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN :
« . . . . Thuốc này không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « chất quí như SÂM một ông v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGŨ-TINH DƯỢC-PHÒNG
N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

Đây là trà Liên-Từ hai con Bò Đỏ

của bổn hiệu, ngon thơm danh tiếng, bọn gian bừng mua đem về MỞ LẤY TRÀ NGON RA, ĐỔI TRÀ XẤU VÀO, quí khách có mua hãy mở ra coi kỹ lại, nếu phải TRÀ NGON NHƯ LÚC TRƯỚC, sẽ mua, bằng trà xấu hơn thì đừng mua, đó là trà giả, xin lưu ý.

NGHI-NAM-PHONG, 81 rue des Jardins CHOLON củ

THUỐC RIÊNG CHO QUÍ BÀ, QUÍ CÔ

1·) Có tháng dây dưa không dứt hay là tươc đi tươc lại

Người mắc phải bệnh băng huyết (lắm băng) máu ra xối xả dầm dề hay là có đường kinh dây dưa năm mươi ngày không hết, hoặc có đường kinh hết rồi mà tươc đi tươc lại trong mình mệt nhọc, đau bụng, đau lưng, bần thần, ăn uống không ngon, tay chơn nhức mỏi, mau dùng thuốc PHỤ-NỮ SANH-TÂN-HOÀN « ÔNG-TIÊN » sẽ thấy hiệu nghiệm liền. Mỗi hộp 1$00.

2·) Có tháng trồi sụt hay là không đúng ngày

Mình mẩy nóng hâm, mê mệt, nhứt đầu, đau bụng, nhức mỏi trong xương, tay chơn rả riệt, bần thần, xây xẩm mặt mày, ăn ngủ không biết ngon, da dượi tối ngày, làm việc chi cũng chán nản, nước da vàng úa như bệnh hậu, hình vóc càng ngày càng ốm xanh, để lâu ngày chứng nào càng hại thêm chứng nấy ?

Vậy qui bà, qui cô, máu huyết suy kém, kinh kỳ trồi sụt như trên đây đã từng dùng đủ thứ thuốc rồi không hiệu nghiệm, xin dùng thuốc BỔ HUYẾT ĐIỀU-KINH « ÔNG TIÊN » này cho thường thì các bệnh kể trên sẽ tuyệt, máu huyết trở nên sung túc, kinh nguyệt điều hòa (đúng ngày) trong mình mạnh khỏe, da thịt tốt tươi. Mỗi hộp 1$00.

3·) Gần tới tháng đau bụng hay có mà huyết hư ra ít

Làm đau ngấm ngấm trong bụng, đau gò co cụt, đau thắt ngang lưng, mình mẩy nóng hâm mê mệt, nhức mỏi cùng mình, muốn ói lạnh, ăn ngủ không biết ngon, da dượi tối ngày, mau dùng thuốc LỢI-CÔNG-HOÀN « ÔNG-TIÊN » là một thứ thuốc sửa huyết đau bà gần có tháng, đau bụng hay có mà ra ít cho nó trục máu hư ra tới tẩy bệnh kể trên đây đều hết. Mỗi hộp 1$00.

4·) Đau bệnh bạch-đái hạ

Huyết trắng ra dầm dề, hay là khi ít khi nhiều, bầm đen, vàng đục trắng đục, lợn cợn có giây có nhợt, hôi tanh khó chịu, mình mẩy nóng hâm, tứ chi bải hoải, mê mệt, dùng đủ thứ thuốc mà không hết, hay là hết rồi trở đi trở lại, mau dùng thuốc ĐIỀU-KINH BẠCH-ĐÁI « ÔNG TIÊN » khỏi cần bơm rửa mà căn bệnh sẽ dứt tuyệt, đang có tháng, mới sanh đẻ hay là đang có thai mà huyết trắng ra dầm dề, dùng thuốc này càng hiệu nghiệm, chúng tôi dám nói quả quyết và cam đoan nếu không hết không lấy tiền. Mỗi gói 0$30. Nửa tá 1$50. Một tá 3$00.

5·) Có thai muốn sanh đẻ dễ dàng

Có thai từ một tháng sắp lên, nên thường phục thuốc TIÊN THIÊN BẢO-DỰNG HOÀN « ÔNG TIÊN », một là bổ khí huyết, hai là dưỡng thai, đến lúc gần sanh đẻ chuyển bụng ít đau, từ đứng được trơn và bổ (đẻ mau) ba là không sợ trắc trở, bốn là đứa nhỏ dễ nuôi, sau đặng mạnh mẽ, khỏi sợ ghẻ chốc hay là nổi sảy đúng mình, hết sức công hiệu. Mỗi hộp 1$00.

ÔNG-TIÊN
TỔNG-CUỘC Tél. 20.773
Số 82-84-86-88-90-92, Rue P. Blanchy Prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

Y Khoa Học-sĩ TÔNG VĂN-VIỆT và NGUYỄN-NGỌC-CHÂU chuyên môn bào chế cao, đơn, hoàn, tán, nước [illegible] dưới quyền chứng nhận của [illegible] Pháp và [illegible] Đông-Nam Hoàn [illegible] cấp bằng [illegible]

CHI-CUỘC TRUNG-KỲ

HUẾ	TOURANE	QUẢNG-NGÃI
51, Rue Gia-long	Rue Verdun	Rue Cửa Tây

Và có bán tại: Thừa-Thiên, Quảng-trị, Tuy-Long, Đồng-hới, Hồ-văn-Ba, Quinhơn; Sinh-Huy-Dương, Faifoo; Quảng-Sanh-Hòa Ninh-hòa; Mộng-Lương Thư-Quán, Nhatrang; Đồ-Quang, Phanrang; Diệp-Á Bình, Đồng-sơn; Bùi-thế-Viễn, An-khê; Nguyễn-đức-Bá, PLEIKU, và khắp Đông-dương trên một ngàn Đại-lý với năm chục Phân-cuộc, nơi nào có treo bảng hiệu ÔNG TIÊN thì có bán.

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI
AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

[illegible]

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

[illegible]

VŨ-ĐÌNH-TÂN
Ấn-tứ Kim-tiền 1936
178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:

HUẾ : Vĩnh Tường, 49, phố Gia-Long
TOURANE : Nguyễn-hữu Vinh và Quảng-Cự
NHATRANG : Kim Anh, Librairie
PHANTHIẾT : Lê-Nam Hưng, Commerçant
QUINHON : Đông Lạc, avenue Khải-Định
QUẢNG-NGÃI : [illegible]
SOCTRANG : [illegible], Maison [illegible]
VINH : [illegible], Maison Sinh Huy
VIENTIANE : [illegible] Phan thị Lộc, rue Tafforin
THAKHEK : [illegible] Maison Nhật-Nhật Tân
LUANGPRABANG : Trần văn Chú, Entrepreneur
Các tỉnh khắp Trung-Nam Bắc có đại-lý

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta mắc bệnh ho ngay lập tức. Trước hết bị phát lạnh, nặng đầu, nghẹt mũi. Trước thỉnh thoảng ho khan vài tiếng, sau lâu dần thành ra ho cả ngày, sương sườn đau nhức vô kể.

Hỡi các người mắc bệnh cảm, bệnh ho sổ mũi để lâu không chữa, các người nên chạy chữa ngay lập tức: uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lương y cho là chữa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ăn nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu này của ông G. Lecomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xứ Vosges đã mười ngày nay. Ngay từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách lạ lùng quá. Nay tôi được dễ chịu lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên như trước. Vì vậy trong họ tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả. »

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác, sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày: uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé", chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu:
CAZÉ, Pharmacien, 66 bis, Avenue de Châtillon, PARIS

Dĩa hát Phước-Cường mới

Xuất bản trong tháng Juin 1936
Dĩa có Năm Phỉ giá chỉ có 2$00

Máy hát "DOUGLUS" có 11 kiểu khác nhau:	
Modèle 100, bán rao hàng	12$00
— 700, hát 1 mặt cỡ dĩa	14.00
— 966, hát được 3 mặt dĩa	16.00
— 666, hát 3 mặt dĩa có máy ngừng	18.00
— 1000 có máy ngừng, hát 3 mặt dĩa, kiểu cặp	22.00
Dĩa ca Huế, Ả-đào, chèo cải-lương	1$80
— hát Quảng đông, dĩa Triều-châu	1.50
— hát tây, dĩa đàn khiêu-vũ	1.60
— đàn tàu, điệu khiêu-vũ	1.50
— đàn hát điệu khiêu-vũ Nhật-bản	1.50
— đàn ngũ âm, dĩa hát Lào	1.50

Qui ngài mua hàng, gởi lãnh-hóa giao ngân khỏi chịu cước phí, hỏi mục-lục nơi bản-hiệu.

LÊ-VĂN-TÀI
Disques & Phonos
82, rue Georges Guynemer -:- SAIGON

Đại-lý

Cần dùng gấp Đại-lý bán RƯỢU NẾP *(alcool indigène)*, SAVON *và* GẠO *trong các tỉnh Trung-kỳ.*

Do nơi:
M. JEAN PELLEGRINI
Directeur
53-54, Boulevard Kitchener -:- SAIGON

MƯỜI VẠN BẠC CỦA AI ?

Nếu các ngài mua hàng AN THÀNH từ 12$00 trở lên đều được biếu một vé xổ số Đông-Dương mở ngày 11-7-36, may ra trúng số 10 vạn.

MỚI CÓ....

Áo chemisette « Sola »	1$00
Áo chemisette « Avia »	0,00
Áo chemisette « Élégant »	0.65
Áo chemisette « Élégant » col fermeture	0,75
Quần tắm «Slip» de bain en laine	1.50
Quần tắm «Slip» de bain en coton	0.50
Áo Pull'over kiểu Doctorat	3.20
Áo maillot de bain en laine	3.20
Áo maillot de bain en coton	0.80
Áo Pull'over kiểu mới «Solia»	3.50
Tussor soie một thước	1.50

May một bộ quần áo hết 5$50.

Lụa Hà-Đông biên satin tốt nhất hạng khổ rộng 0m85 bán 0$75 một thước. Hàng rẻ nhất là 0$35, 0$40, 0$55, 0$65. Mua buôn giá đặc-biệt.

AN-THÀNH
N° 41, Phố hàng Đào, N° 41
HANOI

HOÀNG - VĂN - ẤP

Hễ mới mắc bệnh LẬU, hay TIM-LA, hay LẬU ĐÃ NHẬP CỐT, nghĩa là thỉnh thoảng trong thịt nó buồn như kiến bò, hay sáng ngày có thì mủ hay nước đái nó trắng như sợi chỉ, thế là bệnh đã nhập cốt, như thế thì phải kíp chữa ngay, nếu để lâu sau ra lắm bệnh rất nguy hiểm mà hại cả sinh đẻ, muốn mau khỏi chỉ uống thuốc HOÀNG VĂN-ẤP, 47, Phố Ninh-Xá, BẮC-NINH là mau khỏi rất hết nọc, mà vẫn đi như thường, chứ bản hiệu không cần bịa đặt nhiều lời hay vẽ hình ảnh ra, như thế chỉ nhờ tin cho người có bệnh, vậy ai có bệnh nên dùng thử thì mới biết thuốc cấy hiệu hay đã có tiếng xưa nay, thuốc LẬU 1$60, TIM-LA 2$00 1 lọ, khi mua gởi ít tiền trước, còn gởi lĩnh hóa giao ngân, xin chớ bỏ qua, có dùng thì mới rõ

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)
2) DẦU NHỚT (HUILE)
3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

S H E L L

SHELLCOOL
SHELL A CYL
HUILE SHELL
GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi
Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Hkhang

https://tieulun.hopto.org